

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3452/24
17.7.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Јасне Лозук чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Драган Богдановић, адвокат из Крагујевца, улица Горњомилановачка број 128, против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Ружица Дугошија, адвокат из Жабара, улица Кнеза Милоша бб, и туженог ВВ из ..., и као правних следбеника сада пок. ГГ, бив. Из ..., и ДД из ..., као правног следбеника сада пок. ГГ, бив. Из ..., чији је пуномоћник Биљана Дугошија Костић, адвокат из Велике Плана, улица Марка Милановића број 24, ради утврђења, одлучујући о жалбама туженог-противтужиоца ББ из ... и тужене сада пок. ГГ, бив. из ..., изјављене против пресуде Основног суда у Великој Плани П 2154/12 од 06.11.2020. године, исправљене решењем истог суда П 2154/12 од 01.12.2020. године и од 10.12.2020. године, и решења истог суда П 2154/12 од 01.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 17.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог-противтужиоца ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П 2154/12 од 06.11.2020. године, исправљена решењем истог првостепеног суда П 2154/12 од 10.12.2020. године у ставу петом, шестом, седмом и осмом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П 2154/12 од 06.11.2020. године, исправљена решењима истог суда П 2154/12 од 01.12.2020. године, и од 10.12.2020. године у ставу првом, четвртном и десетом изреке и решење истог првостепеног суда П 2154/212 од 01.12.2020. године и предмет у том делу **ВРАЋА** истом првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П 2154/12 од 06.11.2020. године,

ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је утврђено да је тужила сувласник са уделом од $\frac{1}{5}$ непокретности коју чини кат. парц., земљиште под зградом-објектом од 1,45 ари, земљиште уз зграду-објекат од 3,09 ари, што укупно чини површину од 4,54 ара, са породичном зградом број 1 на овој парцели, а што по старом премеру одговара кат. парц. број ... кућа, двориште и неплодно од 5,67 ари КО ..., на којој се налази спратна стамбена зграда и помоћна зграда као ванкњижно власништво, што је тужени-противтужилац ББ, дужан да призна по основу брачне тековине и као заједничар, тужени ВВ као сувласник и заједничар и тужена ГГ као заједничар (а сад и плодуживалац), дужни да признају и трпе, као и на уделу од $\frac{1}{5}$ изграђене ограде до пута на истој непокретности. Ставом другим изреке веће потраживање од досуђеног $\frac{1}{5}$ до траженог од $\frac{1}{4}$ одбијено је као неосновано. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се тужени-противтужилац ББ из ..., обавезе као бивши супруг и заједничар ВВ из ..., као сувласник и заједничар и ГГ из ..., као заједничар и плодуживалац, да као солидарни дужници исплате тужили на име непокретности из става један петитума овог захтева и то за удео од $\frac{1}{2}$ од извештаченог износа објекта износ од 2.212.064,36 динара као и за удео од $\frac{1}{4}$ на огради до пута на истој парцели износ од 34.721,00 динара са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке тужени-противтужилац ББ обавезан је да тужили-противтуженој на име половине теретног комби возила, као сувласнику исплати износ од 7.500,00 евра у динарској противвредности, по средњем курсу НБС обрачунатом домицилном каматом на истој валути, и то од 19.09.2012. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ којим је тражио да се тужила-противтужена обавезе да му по основу његовог тековинског удела од $\frac{2}{3}$ вредности изведених грађевинских радова, на реновирању стамбене зграде куће тужиле и постављању дворишне ограде (постављање ПВЦ столарије, ламината, керамичких плочица, санитариија, израда нових бетонских слојева, постављање уличне и дворишне ограде), све саграђено на кат. парц. ... КО ..., исплати износ од 198.296,70 динара, са законском затезном каматом на наведени износ почев од 15.03.2019. године до коначне исплате. Ставом шестим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ из ... којим је тражио да се тужила-противтужена обавезе да му по основу његовог тековинског удела до $\frac{2}{3}$ вредности улагања ради проширења кат. парц. ... КО ... и откупа удела на истој и кући од тужилине сестре, исплати износ од 1.330,00 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате, сходно Закону о затезној камати на наведени новчани износ од 06.03.2014. године па до исплате. Ставом седмим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ из ..., којим је тражио да се тужила-противтужена обавезе да му на основу његовог улагања око лечења, сахране и давања подушја мајци тужиле, исплати износ од 1.500,00 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати на наведени новчани износ почев од 06.03.2014. године па до коначне исплате. Ставом осмим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ из ..., којим је тражио да се тужила-противтужена обавезе да му на име његовог удела од $\frac{1}{2}$ отпремнине исплаћеној тужили-противтуженој у Италији, који новац представља брачну тековину исплати износ од 2.500,00 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати на наведени новчани износ почев од 06.03.2014. године па до коначне исплате. Ставом деветим изреке исправљен је записник

првостепеног суда од 06.11.2020. године на страни 3, у делу “реч странка” код речи пуномоћника туженог, тако да треба да стоји “пуномоћник туженог предлаже усвајање противтужбеног захтева од 01.04.2020. године”. Ставом десетим изреке тужени су солидарно обавезани да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 213.000,00 динара.

Решењем истог првостепеног суда П 2154/12 од 01.12.2020. године исправљена је наведена првостепена пресуда, тако што у ставу првом изреке пресуде у петом реду после речи “зградом број један на овој парцели”, а пре речи “а што по старом премеру”, треба да стоји “која је непокретност уписана у л.н.бр... КО ...”, док је у преосталом делу пресуда остала непромењена.

Решењем истог првостепеног суда П 2154/12 од 10.12.2020. године, исправљена је првостепена пресуда у уводу пресуде у трећем и четвртном реду, тако што уместо речи “против тужених ББ и ГГ” треба да стоји “против тужених ББ и ГГ”, и исправљено је решење о исправци наведеног првостепеног суда од 01.12.2020. године, тако што у уводу решења у трећем и четвртном реду и то уместо речи “против тужених ББ и ГГ” треба да стоји “против тужених ББ и ГГ”, док су у преосталом делу пресуда и решење остали непромењени.

Против наведене пресуде у ставу првом, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом и десетом изреке и решења о исправци од 01.12.2020. године, жалбе су благовремено изјавили тужени-противтужилац ББ из ... и тужена сад пок. ГГ из ..., из свих законских разлога.

Тужиља-противтужена је дала одговор на жалбе са предлогом као у одговору.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у ожалбеном делу и наведеног решења у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, број 72/11 са каснијим изменама и допунама), и члана 402 истог закона, Апелациони суд у Београду је нашао да су жалбе делимично основане.

У потврђеном делу нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да у потврђеном делу није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом посебно указује, јер првостепена пресуда у том делу садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и непротивречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља-противтужена АА и тужени-противтужилац ББ, су били прво у ванбрачној а од 2003. године у брачној заједници све до 2012. године, када је њиховов брак правноснажно разведен. По заснивању ванбрачне заједнице тужиља-противтужена је дошла да живи у кући оца тужених, сада пок. ЂЂ, у којој су поред туженог -противтужиоца живели и његова мајка, сада пок. ГГ, његов брат, овде тужени ВВ и баба. Тужиља-противтужена у наведену заједницу није унела никакву своју посебну имовину. Отац тужених ББ и ВВ, сада пок.ЂЂ је спорну

парцелу ... КО..., купио пре заснивања ванбрачне заједнице између тужиље и туженог ББ. У тренутку заснивања ванбрачне заједнице између њих, на спорној парцели била је саграђена предметна непокретност до друге плоче, приземље је било делимично оспособљено за становање, купатило је било опремљено, кухиња комплетна, као и соба у којој су спавали тужиља-противтужена и тужени-противтужилац ББ. У кући је било воде и струје, приземље је комплетномалтерисано и окречено, а у соби где су они спавали и у дневној соби као и у просторији у приземљу у којој су спавали свекар и свекрва је био бетон, док су у купатилу биле плочице, а у кухињи паркет. Први спрат је био озидан, постављена је плоча, али не и тишљерај. Просторије на спрату нису биле омалтерисане, није било ни струје, ни воде, односно спрат је био изграђен у грубим радовима. Након смрти оца ТЂ, тужени-противтужилац ББ и тужени ВВ су спорну парцелу на којој је саграђен предметни објект, наследнили са по 1/2 идеалних делова, док је у корист тужене сада пок. ГГ било установљено право плодоуживања. У тренутку заснивања ванбрачне заједнице тужени ББ је био у радном односу у железници, његов брат ВВ је радио у циглани, док је свекар обрађивао парцелу од 70 ари. Имали су стоку, коју су користили за сопствене потребе. Тужиља је радни однос засновала у "...” 1989. године. Цреп за кућу је био купљен пре заснивања ванбрачне заједнице између тужиље и туженог ББ. ББ је 2002. године отишао да ради у Италију, као приватни предузетник, зарађивао је од 1.000 до 1.500 евра, од тога је 200 евра слао супрузи. То је трајало 2 године, док тужиља-противтужена није дошла у Италију, где 6 месеци није радила, након чега се запослила, те је примала плату до 900 евра. Након смрти мајке тужиље, сестра исте се одрекла у њену корист свог наследног дела и није тражила накнаду, те се тужиља-противтужена договорила са туженим-противтужиоцем ББ да јој ипак дају неку накнаду, те су се договорили да то буде износ од 1.500 евра, при чему су јој 1.000 евра дали у току трајања заједнице живота, док јој је после раскида тужиља дала још износ од 500 евра. Сестра туженог-противтужиоца ББ се такође одрекла свог наследног дела у његову корист, због чега су јој они поклонили износ од 500 евра у току трајања заједнице, а финансијски су јој помагали приликом испраћаја сина у војску и приликом организовања свадбе ћерки. Око годину дана су плаћали жену која је неговала мајку тужиље у износу од 100 односно 200 евра месечно. Трошкове сахране њене мајке сносили су они, а износили су око 1.000 евра, с тим што је део тих трошкова касније покривен од стране ПИО фонда. На плацу њене мајке поставили су жичану ограду и бетонски парапет поред пута, али су исту ограду поставили и у њиховом дворишту која је заједничка са девером. Све трошкове су сносили сами. ВВ су исплатили износ од 1.000 евра, да би проширили плац њене мајке. У току трајања брачне заједнице у Италији купљено је возило – комби, марке “Renault” на име фирме чији је оснивач био тужени-противтужилац ББ, док је тужиља-противтужена била жирант. Након престанка заједнице живота, тужиљи је исплаћена отпремнина у Италији. У Италији су имали изнајмљен стан који су плаћали 400 евра. На сваких 2-3 месеца су долазили у Србију и за то време су градили спорне објекте. Укупна вредност спорне непокретности износи 3.391.694,22 динара, а у коју улазе вредност парцеле у износу од 272.400,00 динара, вредност стамбеног објекта у износу од 1.885.439,13 динара и вредност помоћног објекта у износу од 1.233.865,09 динара. Вредност радова у којима тужиља није учествовала износи 739.386,00 динара, а односи се на радове који су предузети након престанка брачне заједнице тужиље-противтужене и туженог-противтужиоца ББ из ...

На основу оваквог стања у списима предмета, првостепени суд је закључио да је

допринос туженог-противтужиоца ББ у стицању заједничке имовине највећи, а потом допринос тужиље-противтужене, те да остало отпада на овде туженог ВВ и остале заједничаре, који су незнатно утицали на повећање имовине. У том смислу је првостепени суд од укупне вредности спорне непокретности у износу од 3.391.694,22 динара, одузео износ од 739.386,00 динара, који представља вреднос радова у којима тужиља-противтужена није учествовала, те је нашао да би тужиља-противтужена имала право на удео од 2.659.309,22 динара, што износи око 21%. Такође, првостепени суд закључује да како у стицању спорне парцеле на којој се налазе спорне непокретности, тужиља-противтужена није учествовала, те када се одбију радови на које она нема право, тужиљи би евентуално могло да припадне од наведеног удела износ од 884.103,00 динара, што представља негде око 1/4. Међутим, како је првостепени суд сматрао да њен допринос није једнак доприносу њеног супруга, односно да је мањи, то је тужиљи-противтуженој утврдио идеални удео од 1/5 на свим непокретностима, док је у преосталом делу тужбени захтев од траженог удела од 1/4 до досуђеног удела од 1/5, одбио као неоснован. При том је првостепени суд закључио да тужиља нема право на удео у спорним непокретностима који се тиче вредности парцеле, јер није учествовала у стицању парцеле, да нема право на удео у делу изградње стамбене зграде до прве плоче и до стања онако како је неспорно међу странкама, те да нема права ни на део који је одређен након напуштања заједнице живота, односно да има право на преостали део стамбеног објекта, оградe и помоћног објекта. Налазећи да је возило марке "Renaut" купљено у време трајања брачне заједнице између тужиље и туженог ББ, да је тужиља била гарант за куповину тог возила и да је то возило наставио да користи у име фирме тужени, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог ББ, да тужиљи исплати износ од 7.500 евра на име 1/2 противвредности наведеног возила, те је применом члана 180 и 195 Породичног закона одлучио као у ставу првом, другом, трећем и четвртном изреке.

Налазећи да су тужиља-противтужена и тужени-противтужилац ББ, као брачни партнери помагали мајку тужиље, да су јој проширили парцелу, направили ограду на тој парцели, да су учествовала у сахрани њене мајке и издржавању, те да су са друге стране исто чинили према породици наведеног туженог-противтужиоца, јер су сахранили његовог оца и деду, да су помагали и његову сестру, првостепени суд је даље закључио да учињена давања нису вршена да би они добили нешто, већ представљају помоћ на коју је пристао тужени-противтужилац, због чега нема право да потражује износе истакнуте у противтужби, а по основу наведених давања, то је одлучио као у ставу петом, шестом и седмом изреке. Налазећи да је тужиља-противтужена отпремнину у Италији примила након престанка заједнице, првостепени суд је закључио да тужени-противтужилац, као њен бивши супружник, нема право да потражује износ од 2.500 евра који представља 1/2 исплаћене отпремнине, то је одлучено као у ставу осмом изреке.

Међутим оваква одлука првостепеног суда се само делимично може прихватити као правилна и законита.

Супротно жалбеним наводма туженог - противтужиоца ББ, правилно је првостепени суд одбио као неосноване захтеве из противтужбе, а којима је тражено да се тужиља – противтужена обавезе на исплату износа од 198.296,70 динара на име вредности изведених грађевинских радова на реновирању стамбене зграде куће тужиље

и постављању дворишне оградe, износа од 1.333 евра на име вредности улагања ради проширења кат.парц. и откупа удела на истоме и кући од тужиљине сестре, износа од 1.500 евра на име трошкова око лечења, сахране и давања подушја мајци тужиље – противтужене, и износа од 2.500 евра на име његовог удела у 1/2 отпремнине исплаћеној тужиљи у Италији. Ово имајући у виду, да из потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања у том делу, произилази да је тачно да су тужиља – противтужена и тужени – противтужилац ББ у време трајања ванбрачне односно брачне заједнице сестри тужиље – противтужене дали износ од 1.000 евра, иако иста није тражила накнаду за уступљену имовину, сходно њиховом међусобном договору, из разлога што се претходно сестра тужиље – противтужене одрекла у њену корист свог наследног дела на заоставштини иза њихове мајке, а што у ствари представља акт захвалности за учињено уступање, те исто давање има карактер поклона који је учињен сагласношћу брачних супружника, те сада тужени – противтужилац нема право да захтева дато. Тужени – противтужилац нема право да потражује ни новчане износе на име трошкова за извођење радова на изградњи оградe и адаптацији куће мајке тужиље – противтужене, коју је касније наследила тужиља – противтужена, као и трошкове откупа дела парцеле од суседа у циљу проширења парцеле мајке тужиље – противтужене коју је касније наследила тужиља – противтужена, с обзиром да су наведена давања чињена сагласношћу брачних партнера тужиље – противтужене и туженог – противтужиоца ББ, и у очекивању да ће тужиља – противтужена постати власник истих након смрти њене мајке, до чега је дошло с обзиром да се и сестра тужиље – противтужене одрекла у њену корист свог наследног дела, при чему не произилази да је између тужиље – противтужене, њеног супружника туженог – противтужиоца ББ и мајке тужиље – противтужене, постојао договор да им наведено давање буде враћено односно да тужени – противтужилац по основу тог улагања постане власник на непокретности мајке тужиље – противтужене, већ су спорна давања вршена искључиво уз знање и пристанак туженог-противтужиоца и то у време живота мајке тужиље, а коју имовину је тужиља стекла наследством, па иста не може представљати брачну тековину.

Са друге стране, сходно договору супружника овде тужиље – противтужене и туженог – противтужиоца ББ, исти су помагали и сроднике туженог – противтужиоца, будући да су они сносили трошкове сахране његовог деде и оца, да су помагали његову сестру, чинили позајмицу његовој рођаци и његовом брату, јер су у свом дворишту поставили ограду а која је заједничка са двориштем његовог брата. Према томе, из наведеног произилази да су сва наведена давања чињена уз сагласност брачних супружника овде тужиље – противтужене и туженог – противтужиоца, односно уз знање и пристанак туженог ББ, те да имају карактер помоћи коју су чинили како сродницима тужиље – противтужене, тако и сродницима туженог – противтужиоца. Такође трошкови учињени око лечења, сахране и давања подушја мајци тужиље – противтужене, представљају испуњење моралне и друштвене дужности, те се исти у смислу члана 213 Закона о облигационим односима не могу потраживати с обзиром да су дати односно учињени на име извршења моралне односно друштвене дужности, док је са друге стране исто тако моралну и друштвену дужност испунио и тужени – противтужилац учествујући у сахрани свога деде односно оца у време трајања заједнице са тужиљом – противтуженом.

Одредбом члана 171 став 1 Породичног закона прописано је да имовина коју су

супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, а чланом 191 став 2 истог закона да се на имовинске односе ванбрачних партнера сходно примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника. Из наведеног произилази да зарада коју у току трајања брачне заједнице остварују брачни супружници представља њихову заједничку имовину. Сходно наведеном, и отпремнина коју супружник добије од послодавца улази у режим заједничке имовине с обзиром да су то новчана средства добијена од стране послодавца по основу рада који је остварен током трајања заједнице супружника. Међутим, како у конкретној правој ствари произилази да је тужила – противтужена одређена новчана средстава на име отпремнине добила у Италији, након престанка брачне заједнице са туженим – противтужиоцем, а што исти током поступка није спорио, то произилази да су та новчана средства добијена по основу рада оствареног након престанка заједнице парничних странака, те представља посебну имовину тужиле – противтужене, те тужени – противтужилац ББ, нема права да потражује део од тих новчаних средстава по основу стицања у браку.

Приликом одлучивања, Апелациони суд у Београду је имао у виду и друге жалбене наводе, али налази да исти нису од утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде, како у односу на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право у поступку доношења исте у потврђеном делу.

Према томе, како првостепена пресуда у потврђеном делу није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити онима повредама на које се посебно указује жалбом, те како је иста заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је применом члана 390 ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Међутим, одлука првостепеног суда којом је одлучио о тужбеном захтеву тужиле-противтужене, за утврђење сувласничког удела на кат.парц.... КО ... и породичној згради бр.1 саграђеној на овој парцели, на помоћној згради и на огради до пута на тој парцели, захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, док је због погрешне примене материјалног права, чињенично стање остало непотпуно утврђено. Наиме, из образложења првостепене пресуде произилази да тужила-противтужена нема право на удео у спорној парцели односно на вредност исте, будући да није учествовала у њеном стицању, већ је иста била у власништву оца тужиоца-противтуженог ББ и туженог ВВ а након његове смрти је постала сувласништво истих, да нема права на удео у делу изградње стамбене зграде, до прве плоче и до стања неспорног међу странкама, те да нема права ни на део који је изграђен након напуштања заједнице живота. Са друге стране по становишту првостепеног суда, тужила-противтужена има право на преостали део стамбеног објекта, помоћни објекат и ограду. Одлучујући о висини доприноса тужиле-противтужене у стицању спорних непокретности, првостепени суд је имао у виду утврђену укупну вредност непокретности у износу од 3.391.694,22 динара, а који износ обухвата вредност парцеле у износу од 272.400,00 динара, вредност породичне стамбене зграде бр.1 која износи 1.885.439,13 динара и вредност помоћног објекта која износи 1.233.865,09 динара. Потом је укупну вредности спорних непокретности од 3.391.694,22 динара, а у коју улази и вредност парцеле у износу од 272.400,00 динара, а

на коју првостепени суд сматра да тужиља-противтужена нема никаква права, јер није учествовала у њеном стицању, умањено за вредност радова у којима тужиља није учествовала у износу од 739.386,00 динара и нашао да тужиља има право на утврђену разлику од 2.652.309,22 динара. Потом је првостепени суд имајући у виду радове на које тужиља нема право, као и на парцели у чијој куповини није учествовала, да су у стицању имовине незнатно учествовали њен свекар и његова супруга закључио да би тужиљи могао да припадне од тог дела износ од 884.103,00 динара што представља око 1/4, те сматрајући да је допринос туженог-противтужиоца већи, утврдио је допринос тужиље од 1/5 у стицању спорне имовине. Међутим, овакво утврђивање доприноса тужиље-противтужене у стицању спорних непокретности као заједничке имовине, је нејасан, те се не може прихватити ни као правилан.

Наиме, код чињенице да из утврђеног чињеничног стања, произилази да је спорна парцела, на којој се налази породична стамбена зграда бр.1 и помоћни објекат ... КО ..., купљена пре заснивања ванбрачне заједнице између тужиље-противтужене и туженог-противтужиоца ББ, да су исту након смрти заједничара ЋЋ наследили његови синови овде тужени ББ и ВВ са по 1/2 идеалних делова, из чега произилази да иста представља имовину наведених, а не заједничку имовину чланова породичне заједнице коју је чинила и овде тужиља-противтужена, то је нејасно из којих разлога је првостепени суд приликом одлучивања о доприносу тужиље-противтужене у стицању спорних непокретности пошао од укупне њихове вредности коју је утврдио вештак у износу од 3.391.694,22 динара, а у коју вредност улази и вредност наведене парцеле у износу од 272.400,00 динара, урачунавајући на тај начин и део вредности наведене парцеле у удео тужиље-противтужене остварен у стицању спорних непокретности као заједничке имовине. Такође, контрадикторно је и налажење првостепеног суда приликом утврђивања доприноса тужиље-противтужене у стицању заједничке имовине, да је у стицању спорних непокретности отац тужених сада пок.ЋЋ незнатно учествовао, а код чињенице да је првостепени суд из исказа тужиље-противтужене утврдио је пре заснивања ванбрачне између ње и туженог ББ отац истог купио спорну парцелу на којој се налазе спорни објекти, и да је био њен власник, а чију вредност је узео приликом утврђивања висине удела тужиље-противтужене, те да је од почетка ванбрачне заједнице са туженим-противтужиоцем живела у кући оца тужених сада пок.ЋЋ, која је у том тренутку била изграђена до друге плоче, и која представља део спорне непокретности, из чега произилази да у удео заједничара сада пок.ЋЋ улази вредност парцеле и спорне куће до фазе изградње у којој је била у тренутку заснивања ванбрачне заједнице тужиље са туженим ББ.

Приликом утврђивања доприноса члана породичне заједнице у стицању заједничке имовине морају се узети у обзир примања чланова породичне заједнице, помоћ једног брачног друга другом, старање о деци, вођење домаћинства, старање и одржавање имовине и сваки други облик рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине. Удео у заједнички стеченој имовини се израчунава тако што се најпре утврди вредност заједнички стечене имовине, од те вредности се одузме учешће посебне имовине појединих чланова породичне заједнице и учешће материјалне базе и разлика тих вредности је резултат заједничког рада стицалаца. Та вредност се дели на чланове породичне заједнице сразмерно њиховом доприносу. Члановима породичне заједнице који су учествовали материјалном базом или улагањем посебне имовине се на процењену вредност радног доприноса додаје допринос по

основу учешћа материјалне базе или посебне имовине, збир тих вредности се ставља у однос са укупном вредношћу заједнички стечене имовине и тако се израчунава сувласнички удео.

Остало је неутврђено и неразјашњено и да ли су у изградњи спорног објекта до фазе у којој се налазио у тренутку заснивања ванбрачне заједнице тужиле-противтужене са туженим-противтужиоцем учествовали и синови сада пок.ЂЂ овде тужени и његова супруга, а што је од утицаја на правилно утврђивање висине удела заједничара а тиме и тужиле-противтужене у стицању спорних непокретности. Остало је нејасно и ко је све од заједничара поред тужиле-противтужене и туженог-противтужиоца учествовао у изградњи спорног објекта након друге плоче и заснивања ванбрачне заједнице тужиле-противтужене и туженог-противтужиоца имајући у виду исказ туженог ВВ у коме је навео да је у изградњи учествовала и његова супруга. Са друге стране првостепени суд није дао разлоге за своју одлуку у погледу помоћног објекта и ограде.

Такође, имајући у виду да из исказа тужиле произилази да су у тренутку подизања поткровља већ били одвојени, те да су се она, њен супруг овде тужени ББ и његов брат, овде тужени ВВ и његова супруга договорили да би било брже да сви заједно граде, то је остало нејасно да ли је поткровље изграђено у време трајања породичне заједнице између наведених лица, као и родитеља туженог-противтужиоца и туженог ВВ, сада пок.ЂЂ и ГГ или је градња поткровља са кровом резултат ортакког договора између тужиле, туженог ББ, туженог ВВ и његове супруге, као ортака, те да ли је постојао договор између истих око расподеле изграђеног дела спорног објекта, а што је од утицаја на правилну примену материјалног права.

Такође, за одлуку о тужбеном захтеву којим је тражено да се тужени-ББ обавезе да тужиле исплати износ од 7.500 евра, а на име половине новчаног износа добијеног продајом теретног комби возила који је купљен у Италији у току трајања брачне заједнице, првостепени суд није дао јасне и ваљане разлоге. Наиме, као разлоге за усвајање наведеног дела тужбеног захтева првостепени суд је навео да је утврдио да је то возило заиста купљено, да је тужила била гарант за уплату купопродајне цене, те да је то возило у име фирме остало код туженог који није спорио његову вредност. Међутим, из чињеничног стања, утврђеног из исказа тужиле произилази да је то возило купљено на име фирме која је основана на име туженог ББ. Имајући у виду да сходно одредби члана 171 став 1 Породичног закона произилази да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, а да из исказа тужиле произилази да је наведено моторно возило купљено на име фирме, што даље значи да је предузеће туженог-противтужиоца било власник тог моторног возила, то су нејасни дати разлози и закључак првостепеног суда да наведено моторно возило представља заједничку имовину парничних странака, те да тужила има права на део новчаних средстава добијених његовом продајом, и то у уделу од 1/2 вредности возила, не дајући при том разлоге за своје налажење да је допринос тужиле у стицању те имовине 1/2.

Имајући у виду све наведено по налажењу другостепеног суда, одлука у том делу захваћена је битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, а због погрешне примене материјалног права чињенично стање је

остало непотпуно утврђено, те је применом члана 391 став 1 и 392 став 2 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду указане недостатке, те ће одлучујући о тужбеном захтеву тужиле за утврђење права сусвојине на спорним непокретностима, утврдити чињенице од значаја за правилну примену материјалног права и то који грађевински радови су предузети на спрату, који је био изграђен у grubим радовима, а који радови су предузети на доградњи објекта, односно изградњи поткровља и крова након друге плоче, када је између тужиле и туженог ББ заснована ванбрачна а потом и брачна заједница, када је њихов брак разведен, до које фазе изградње је била изграђена породична зграда број 1 на кат.парц. ... КО ..., у тренутку заснивања ванбрачне заједнице између тужиле и туженог ББ, ко су били чланови породичне заједнице, уколико је постојала имајући у виду да породична заједница подразумева заједницу живота и економску заједницу, с обзиром да су тужила и тужени ББ од 2002. године живели у Италији, колико је иста трајала, који грађевински радови су предузети у време трајање породичне заједнице, те ће удео у заједнички стеченој имовини израчунати на раније наведени начин, а уколико је иста евентуално престала да постоји, који су грађевински радови изведени након њеног престанка, те да ли је након престанка породичне заједнице евентуално био постигнут договор између тужиле-противтужене и туженог-противтужиоца са једне стране и његовог брата овде туженог ВВ и његове супруге са друге стране, да заједно изграде поткровље и кров изнад друге плоче на спорном објекту, и да ли је између њих постојао договор у погледу расподеле новоизграђеног дела што би представљало ортаклук, те ће сходно доприносу тужиле, а имајући у виду наведене критеријуме, у изградњи дела који би припао њој и њеном супругу, утврдити њен идеални удео на спорној непокретности у односу на целу непокретност. Такође, приликом утврђивања идеалног удела на непокретности - породичној згради означеној бројем 1, и помоћном објекту, првостепени суд ће имати у виду и неспорну чињеницу да је парцела ... КО ..., на којој се налазе ти објекти, била власништво оца туженог-противтужиоца и туженог ВВ, сада пок.ЋЋ, а након његове смрти је постала сувласништво истих, због чега тужила на основу евентуалог стицања сувласничког удела на непокретностима које се налазе на тој парцели стиче и право сусвојине и на тој парцели али само на њеном делу који је потребан за редовну употребу тих објеката, односно на делу парцеле под тим објектима.

Такође, првостепени суд ће утврдити да ли је предметно комби возило купљено у Италији на име предузећа чији је оснивач тужени ББ, представљало заједничку имовину парничних странака, или је представљало имовину привредног друштва, које представља самостални правни субјект који може бити титулар стварних права, у ком случају и новац добијен од продаје тог аутомобила, не би представљало заједничку имовину тужиле и туженог ББ, већ имовину његовог предузећа, те ће сходно томе првостепени суд и одлучити о том захтеву тужиле.

Имајући у виду све наведено као и друге жалбене наводе, првостепени суд ће на тако потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилном применом материјалног права донети нову и на закону засновану одлуку за коју ће дати довољне и ваљане разлоге.

Укидањем одлуке о главној ставари у ставу првом изреке ожалбне пресуде, укинуто је и решење о исправци истог првостепеног суда од 01.12.2020. године имајући у виду да је истим решењем извршена исправка у том ставу изреке пресуде, те је применом члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу десетом изреке ожалбене пресуде, имајући у виду да иста зависи од коначног успеха странака у спору, те је применом члана 401 тачка 3 ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић